

Ungdom behøver ikke alltid stole på følelsene sine

– Det som skjer i ungdomshjernen er som å oppgradere en hjemmecomputer med ny kunnskap. Biologiske endringer skjer også i hjernen.

Finn Skårderud er professor II ved Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo. Foto Trond Isaksen

Det sa psykiater Finn Skårderud på folkemøtet om identitet, som Norsk psykiatrisk forening arrangerte på Litteraturhuset i Oslo under Psykiatriveka. Skårderud trakk frem at i ungdomstiden skjer debut av psykopatologi.

Oppgraderes i puberteten

– Ungdomstiden preges av at det i denne fasen er en tid for ting som gjøres for første gang. Ungdommer føler biologiske endringer i kroppen – det skjer også i hjernen. Skannere gir i dag oss kunnskap om endringsprosesser i hjernen. Ved National Institute of Health i USA har man skannet ungdomshjerner i ti år. Skårderud brukte en metafor for å illustrere hva som skjer i ungdomshjernen: det er som å oppgradere en hjemmecomputer med ny kunnskap. Puberteten skaper oppgradering i hjernen, det dannes nye koplinger og endringer i transmittersystemet.

Hjernen hos ungdom modnes med økt tempo i spesielle faser; hjernen modnes fysiologisk langsomt bakfra, fortalte han. Skårderud trakk frem et utsagn fra filosofen Arne Næss som i høy alder hadde gitt et råd han er uenig i, nemlig stol alltid på følelsene

dine. Skårderud mente at er det noe ungdom trenger, særlig fordi hjernen modnes sent, så er det veiledning fra voksne og ikke utelukkende å stole på følelsene sine.

Mer enn 200 personer hadde funnet veien til Litteraturhuset i Oslo hvor fem psykiatere belyste identitet ut fra ulikt ståsted. Det er åpenbart at psykiatri er et tema som fanger interessen!

Personlighetspsykiatri for leg og lærd

Norsk psykiatrisk forening belyste temaet personlighetspsykiatri fra ulike ståsteder under Psykiatriveka. Det faglige møtet om 22.7 fikk stor oppmerksomhet i mediene.

Årets veke hadde mange toppfolk innen personlighetspsykiatrien som forelesere. Professorene Peter Fonagy og Kamaldeep Buhi begge fra England, Andy Skodol fra USA og Roel Verheul fra Nederland ga faglig oppdatering på sine områder.

Hva betyr det for det faglige miljøet innen norsk psykiatri at Psykiatriveka byr på slike toppfolk?

– Selv om den absolutt største og viktigste delen av faglig oppdatering i løpet av Psykiatriveka leveres av norske forelesere, tror jeg ikke man skal undervurdere den betydning disse har. Tiden da norske klinikere jevnlig besøkte internasjonale konferanser og således pleiet kontakt med et internasjonalt fagmiljø, synes definitivt å være forbi. Begrensningene som er lagt på industriens sponsing av denne typen reiser innebærer nok at det primært er kollegaer i akademiske stillinger som deltar i internasjonale faglige fora. For den vanlige kliniker vil det nok derfor ha større betydning enn tidligere at vi kan hente internasjonale kapasiteter innen de fagområder vi tar for oss, sier leder i etterutdanningsutvalget Tore Buer Christensen.

22.7 som eget tema

Dere hadde en egen dag om 22.7. Hva er ditt inntrykk av denne dagen?

Tore Buer Christensen leder programarbeidet med Psykiatriveka. Foto Ellen Juul Andersen

– Ikke uventet var det stor oppmerksomhet rundt denne dagen. Selv om tematikken har vært tema i en rekke faglige symposier og møter vil en rekke problemstillinger være aktuelle i lang tid fremover. Vi har brukt en del tid på å drøfte hvordan vi best kunne sette sammen et program som både kunne fasilitere videre refleksjoner og debatt og samtidig være samlende. På mange måter er det svært kort tid siden denne tragedien rammet oss og rettsaken som fulgte. Mange vinklinger ville være relevante, og vi måtte gjøre noen valg. Flere ønsket nok avsatt tid til diskusjon. Vi valgte å fylle tiden med flere forelesere og tilhørende vinklinger.

Hva føler du var spesielt viktig å få belyst?

– Vi kunne fylt en hel uke med viktige innspill relatert til 22.7. Jeg tror imidlertid i ettertid at det var spesielt viktig for oss å få del i refleksjonene til tingrettsdommer Wenche Elisabeth Arntzen. Hun har jo i svært liten grad uttalt seg offentlig om saken. Hun ytret seg med en klokskap og en formidlingsevne som jeg tror gjorde inntrykk på de fleste.

Føler du at norsk rettspsykiatri er mer samlet etter denne dagen?

– Det vet jeg ikke. Jeg tror imidlertid de forskjellige innleggene illustrerte kompleksiteten i denne svært spesielle saken og trolig ga litt større forståelse for det landskapet de forskjellige aktørene har måttet manøvrere i. Forøvrig tror jeg nok ikke norsk rettspsykiatri er så splittet som man kan få inntrykk av gjennom media.

Ellen Juul Andersen

ellen.juul.andersen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Norsk psykiatrisk forening

Foreningen hadde per 1.2. 2013 1 698 medlemmer, hvorav 809 kvinner og 889 menn. 1 196 medlemmer var godkjente spesialister (558 kvinner og 638 menn). Det er flest medlemmer i Oslo legeforening med 434 psykiatere. Akershus legeforening har 203, Hordaland 142 og Rogaland 115. Derneft følger Buskerud med 93, Østfold med 75 og Vestfold med 68. Færrest psykiatere er det i Finnmark legeforening som har 11 medlemmer.

For mer informasjon om Norsk psykiatrisk forening, se: legeforeningen.no/Fagmed/Norsk-psykiatrisk-forening/